

STANJE ZAŠTITE NA RADU U 2008. GODINI

Stanje zaštite na radu temelji se na godišnjem izvješću Državnog inspektorata te podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, Državnog zavoda za statistiku i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Pozitivan trend stanja zaštite na radu nastavio se i u 2008. godini, te je stanje bolje nego što je bilo u prethodne tri godine. Iako se ukupan broj ozljeda na radu od 24.396 ozljede u 2005. godini, 24.932 ozljede u 2006. godini i 25.179 ozljeda u 2007. godini značajno ne razlikuje od prošle 2008. godine kada se ukupno ozlijedilo 25.064 radnika, ali kada se uspoređi broj ozljeda na tisuću zaposlenih radnika očito je da se taj broj smanjio u 2008. godini na **16,50** prema 17,42 u 2005. godini, 17,45 u 2006. godini te 17,00 u 2007. godini. Isto tako se i broj poginulih radnika u prethodnoj godini smanjio na 38 poginulih prema 2005. godini kada je poginulo 45 radnika, prema 2006. godini sa 46 poginulih i prema 2007. godini kada je poginuo 41 radnik. Statistički gledano u prethodnih 12 godina najpogibelnija je bila 2003. godina, kada je neposredno na radu poginulo 47 radnika, što je i realan odraz u poslovanju posebice u djelatnosti građevinarstva koje je bilo u punom zamahu gradnjom autocesta i značajnih građevina.

Prosječno se prema raspoloživim podacima godišnje u Republici Hrvatskoj ozlijedi 23.500 radnika, od kojih 4/5 neposredno na radu i 1/5 u

svezi s radom (na putu i sl.), a 100 radnika oboli od profesionalnih bolesti. Zbog toga se godišnje izgubi najmanje 1.000.000 radnih dana. Na razini višegodišnjeg prosjeka mjesečno se ozlijedi 1.847 radnika, od kojih 3 radnika pogine neposredno na radu i još jedan u okolnostima vezano uz rad, a 65 radnika se teško ozlijedi.

U prošloj 2008. godini bilo je zaposleno, odnosno obavljalo obrtničku i profesionalnu djelatnost 1.518.973 radnika, što je najveći broj zaposlenih u zadnjih 14 godina. Od tog broja se ozlijedilo 25.064 radnika (17.384 muškaraca i 7.680 žena), a 38 je radnika poginulo neposredno na poslu i još je 7 radnika poginulo u okolnostima vezano uz rad. Na radnom mjestu se ozlijedilo 20.154 radnika od kojih je 1.436 teško stradalo u pojedinačnim ozljedama, a u 23 skupne ozljede se ozlijedilo još 57 radnika i 38 radnika je poginulo. Nadalje, na putu do posla se ozlijedilo 2.545 radnika, od kojih **1.528** žena (tri poginula); na putu do stana se ozlijedilo 1.628 radnika, od kojih **929** žena (tri poginula); na službenom putu se ozlijedilo 304 radnika (jedan poginuo) i k tome se još ozlijedilo 433 radnika - svrstano pod „ostalo“ (Tablica 2). Zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u prethodnoj godini izgubljeno je **1.474.674** radna dana.

Na osnovi podataka za prošlu godinu uočava se da je prerađivačka djelatnost najbrojnija po

ukupnom broju ozljeda (7.372 ozljede, od kojih 434 teške, **6 mrtvih** i 22 profesionalne bolesti, od ukupno 289.003 radnika), a u sklopu nje prednjače brodogradnja: gradnja i popravak brodova i čamaca (1.181 ozljeda, od kojih 96 težih i 7 profesionalnih bolesti, na sreću mrtvih nije bilo); zatim slijedi rizično građevinarstvo (2.898 ozlijeđenih, od kojih 95 ozlijeđenih žena, sa 378 teških ozljeda, **22 poginula**, od ukupno 139.812 zaposlenih radnika) te još rizičnije šumarstvo posebice kod sječe drva (388 ozljeda, bez mrtvih i 27 profesionalnih bolesti, od ukupno 11.086 radnika). U prošloj godini su na radu poginula i dva ribara, što do sada nije bio slučaj.

Najčešći uzrok teških i smrtnih ozljeda radnika na radu je izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu što je bio slučaj u **693** ozljede, zatim **87** ozljeda zbog pomanjkanja ili neispravnosti zaštitnih ograda i drugih naprava za zaštitu radnika od pada s visine ili u dubinu, **120** ozljeda zbog neispravnosti, skliskosti ili zakrčenosti prolaza i površina s kojih se obavlja rad, **41** zbog poremećaja u tehnološkom radnom procesu. Neispravnost sredstava rada bila je uzrok u **84** slučajeva, **65** zbog slabe organizacije rada, **26** zbog pomanjkanja posebnog uvjeta glede stručne spreme, **34** zbog pomanjkanja ili neispravnosti zaštitne naprave na stroju za rad, **39** zbog izvođenja radne operacije bez upotrebe odgovarajućeg zaštitnog sredstva ili neispravnog osobnog zaštitnog sredstva te u **56** slučajeva rad bez razrađene radne tehnologije i posebnih uputa za izvođenje složenih poslova i radnih zadataka.

U djelatnosti građevinarstva u prosincu prošle godine bilo je zaposleno 139.812 radnika, i to: kod pravnih osoba 101.120 radnika, od kojih 11.643 žene, a u obrtu i slobodnim profesijama 38.692 radnika. Djelatnost je usitnjena. Naime, u prosjeku je kod jednog poslodavca zaposleno 10 radnika, a kod većeg broja poslodavaca nema niti jednog zaposlenog radnika. Većina radnika ima zdravstvene i psihičke poteškoće uzrokovane radom u nepovoljnim uvjetima, pretežito na poslovima s posebnim uvjetima rada. Osim toga, veliki broj radnika u toj djelatnosti nije opće niti stručno obrazovan, već su priučeni za obavljanje građevinskih poslova.

Utvrđivanjem činjenica nastanka ozljeda i profesionalnih bolesti, posebice u djelatnosti građevinarstva očito je da radnici nisu dostatno educirani i upoznati s opasnostima na njihovim radnim mjestima. Naime, poslodavac ne smije dopustiti samostalno obavljanje poslova radnicima koji nisu prethodno osposobljeni za rad na siguran način. To znači da radnici trebaju obavljati poslove bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te života i zdravlja drugih zaposlenika i građana. Uočeno je da pojedini poslodavci spomenutu obvezu obavljaju formalno iako im je to u njihovim procjenama opasnosti, osobito u rizičnim djelatnostima, posebno istaknuto.

Ističemo da je ipak najveći rizik ozljede na radu prisutan kod novozaposlenih radnika posebno stoga što je uobičajena pojava da poslodavci radnike zapošljavaju na određeno vrijeme i to na dva/tri mjeseca, odnosno da ih čak niti ne prijavljuju, pa oni započinju s radom, a da prethodno nisu upoznati s opasnostima na svojim radnim mjestima niti su u većini slučajeva osposobljeni za samostalan rad na siguran način. S obzirom da su to osobe mlađe dobi, sklonе riziku, tj. podcjenjivanju opasnosti, nesvjesne važnosti zaštitnih mjera, pojednostavljaju proces rada i ne nose osobna zaštitna sredstva

Za rješavanje takvog stanja u sustavu zaštite na radu potrebno je prvenstveno poštovati odredbe Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 123/08.). Smanjenje, odnosno svođenje na najmanju moguću mjeru rizika nastanka ozljeda na radu trebao bi biti dugoročni cilj kojim bi se izmijenilo postojeće stanje zaštite na radu. Naime, Zakon je usklađen s europskom legislativom i omogućuje zaštitu radnika, ali se ne primjenjuje u potpunosti. Unatoč propisanim visokim kaznama za propuste u zaštiti na radu, poslodavci i nadalje nastoje izbjeći primjenu propisanih zaštitnih mjera i svjesno štede na zaštiti na radu. Međutim, troškove provedbe mjera zaštite na radu u cijelosti računavaju u cijenu rada iako je ne provode. Poslodavci procjenjuju da će improvizacijama u primjeni zaštitnih mjera na radu brže i jeftinije odraditi posao, to tim više što postupci na prekršajnim sudovima neprimjereno

dugo traju, što neminovno dovodi do znatnog broja zastara slučajeva kako u dijelu zaštite na radu, tako i u dijelu radnih sporova.

Zbog prevelikog broja ozljeda i profesionalnih bolesti na radu u svim djelatnostima, teških i smrtnih ozljeda radnika na radu u djelatnosti građevinarstva posebice na gradilištima, na prijedlog Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 59/96., 94/96., 114/03. i 100/04.), objavljen je u Narodnim novinama, br. 86/08. od 23. srpnja 2008. i stupio na snagu osmoga dana od dana objave (31. srpnja 2008.). Spomenutim je Zakonom, među ostalim, propisano da i investitor mora poštovati načela zaštite na radu u svim fazama projektiranja i pripremi projekta i fazama izvođenja radova na radilištu i da je u tu svrhu dužan imenovati koordinate za zaštitu na radu, a obveza počinje od 1. kolovoza 2009. godine.

Ministar nadležan za rad je na temelju članka 12. Zakona o zaštiti na radu donio poseban Pravilnik o zaštiti na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima (N.N., br. 51/08. koji je stupio na snagu 13. svibnja 2008. godine, s primjenom od 14. svibnja 2009. godine). Spomenutim Pravilnikom, sukladno s Direktivom Vijeća Europske unije 92/57/EEC od 24. srpnja 1994. godine, a koja je 8. pojedinačna direktiva iz Direktive Vijeća EU 89/391/EEC od 12. lipnja 1989. godine o uvođenju mjera za poticanje sigurnosti i zdravlja radnika na radu, utvrđuju se minimalni sigurnosni i zdravstveni uvjeti radnika na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima.

Osim navedenog, postoje i druge naznake da će se i u iznimno rizičnoj djelatnosti građevinarstva stanje ipak poboljšati. Naime, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja donijelo je Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja (N.N., br. 89/06. i 139/06.) kojim bi se konačno unijelo reda među izvođačima radova na gradilištima, posebice tko, kada i u kojem svojstvu može izvoditi radove. Također je spomenuto ministarstvo donijelo i novi Pravilnik o stručnom ispitu te upotpunjavanju i usavršavanju

znanja osoba koje obavljaju poslove prostornog uređenja i graditeljstva (N.N., br. 24/08.) kojim su postroženi uvjeti i dan je veći značaj zaštiti na radu i zaštiti od požara.

Međutim, izmjenama zakonskih propisa nastale su određene promjene u dijelu zaštite na radu za koje će se u primjeni vidjeti kavog će utjecaja imati. Naime, u postupku izdavanja građevinske dozvole tijelo graditeljstva, sukladno odredbama čl. 232. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (N.N., br. 76/07.), pribavlja potvrde o usklađenosti glavnog projekta s posebnim zakonima i propisima donesenim na temelju tih zakona. U tom postupku, a i u tehničkim pregledima izgrađenih građevina, nažalost, **više ne sudjeluje inspektor rada za zaštitu na radu** jer su odredbama u čl. 70. Zakona o Državnom inspektoratu objavljenim u Narodnim novinama, br. 116/08. od 11. listopada 2008. s primjenom od 20.10.2008. i Ispravak u Narodnim novinama, br. 123/08. stavljene izvan snage odredbe članka 94., stavak 3. i stavak 5., članaka 95. i 96. Zakona o zaštiti na radu, a također su ukinuta i ovlaštenja inspektorima rada za obavljanje tih poslova koja su bila dana u odredbama čl. 4. prijašnjeg Zakona o Državnom inspektoratu (N.N., br. 76/99., 96/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05., 48/05., 129/05., 140/05., 138/06., 68/07. i 79/07).

U gospodarskom sustavu koji se nalazi u vremenu globalizacije radnik ima vrlo važno mjesto. Razvoj društvenih odnosa i tendencija zaštite ljudskih prava utječu i na zaštitu prava radnika, posebice njihovu sigurnost i zaštitu zdravlja na radu, čime zaštita na radu nema samo ekonomsku, već i svoju socijalnu dimenziju.

Približavanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji zaštita na radu dobiva na značenju ne samo kao ekonomska, već i kao socijalna kategorija, a to ujedno predstavlja i određeni civilizacijski stupanj razvoja cjelokupnog društva. U tom smislu su u sklopu postojećih mogućnosti izvršene određene aktivnosti, posebice na usklađivanju legislative sa zakonima i propisima Europske unije kako bi se unaprijedila zaštita na radu.

Time sustav zaštite na radu u Hrvatskoj postaje kompatibilniji sustavima zemalja Europske unije jer se propisi na području zaštite na radu usklađuju sa smjericama Europske unije, kao

što je Zakon o zaštiti na radu usklađen s odredbama temeljne Smjernice 89/391/EEC o uvođenju mjera za poticanje unapređivanja sigurnosti zaštite radnika na radu.

*Đuro Pap, dipl. ing.
Udruga za promicanje zaštite ljudi u radnoj
i životnoj okolini, Zagreb*

Tablica 1. Podaci o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima po godinama

Naziv podatka	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prosječan broj zaposlenih	1.312.892	1.300.762	1.299.748	1.305.192	1.333.755	1.349.535	1.378.057	1.400.450	1.426.594	1.480.972	1.518.973
Broj ozljeda na radu	22.965	22.814	22.051	21.744	21.184	23.042	25.776	24.396	24.932	25.179	25.064
Broj ozljeda na 1.000 radnika	17,5	17,5	17,0	16,7	15,9	17,1	18,7	17,42	17,45	17,0	16,5
Broj smrtnih slučajeva na radu	42	21	29	31	30	47	37	45	46	41	38
Broj smrtnih slučajeva na radu i u svezi s radom	49	32	40	42	44	50	47	61	58	44	45
Broj profesionalnih bolesti	152	499	81	91	71	124	113	73	65	73	145
Broj izgubljenih dana zbog ozljeda na radu	576.422	543.201	533.704	547.949	533.837	580.658	956.495	1.062.964	1.108.323	1.214.739	1.473.659
Broj izgubljenih dana zbog profesionalnih bolesti	5.350	12.454	2.309	2.666	2.08	3.633	3.309	2.138	1.885	1.898	3.915
Ukupan broj izgubljenih dana	581.772	555.655	536.013	550.615	535.917	584.291	959.768	1.065.102	1.110.208	1.216.637	1.477.674

Tablica 2. Ozljede na radu u 2008. g. po spolu

Broj zaposlenih: 1.518.973 (prosinac 2008. g.)	Muškarci	Žene	Poginuli
	833.276	685.434 (147.579<od muškaraca)	
na radnom mjestu	15.189	4.965	38
na putu do posla	1.017	1.528	3
na putu do stana	699	929	3
na službenom putu	210	94	1
ostalo	269	164	
Ukupno: 25.064	17.384	7.680	45

Tablica 3. Područja djelatnosti poslodavaca kod kojih je obavljen nadzor zbog ozljeda na radu

Oznaka djelatnosti	Naziv područja djelatnosti	Broj pojedinačnih težih ozljeda radnika	Broj skupnih ozljeda radnika	Broj ozlijeđenih radnika	Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozljeđivanja na radu	OD UKUPNO STRADALIH			
						MUŠKARACA	ŽENA	UČENIKA	DRUGIH OSOBA
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	109			2	102	9		
B	Ribarstvo		1	1	2	3			
C	Rudarstvo	3				3			
D-	Prerađivačka industrija (bez brodogradnje)	438	3	7	6	390	58	1	2
DM35.1.	Gradnja i popravak brodova i čamaca	96	1	2		97	1		
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	37	1	2		37	2		
F	Graditeljstvo	378	12	28	22	425	1		2
G	Trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo	123	3	11	2	86	47		3
H	Ugostiteljstvo	40				21	19		
I	Promet, skladištenje i veze	69		2	2	67	4		

J	Financijsko posredovanje	7					1	6		
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	16	2	6	1	21	2			
L	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	10				3	7			
M	Obrazovanje	30				5	24			1
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	38				5	33			
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	39			1	28	12			
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	1				1				
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	2				2				
UKUPNO		1.436	23	57	38	1.297	225	3	8	

Tablica 4. Broj ozljeda na 1.000 radnika u najrizičnijim djelatnostima

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Brodogradnja	53,89	42,21	58,4	53,96	65,5	59,05	72,1	67,9	69,13	71,02	53,39	62,15
Šumarstvo	43,82	41,52	45,3	50,87	55,1	45,11	45,3	56,3	45,33	44,14	35,46	34,99
Građevinarstvo	24,12	28,44	32,6	29,04	30,4	28,59	29	31,6	26,07	21,97	21,04	20,73
Opskrba elek. ener. i plinom	29,38	28,75	30,3	27,37	25,1	28,82	42,4	26,9	26,78	21,51	21,08	21,05

Tablica 5. Poginuli u najrizičnijim djelatnostima

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Brodogradnja								4	3	2	2	0
Šumarstvo	1	3	-	4	1	2	5	4	5	5	4	0
Građevinarstvo	12	15	12	9	16	15	22	20	27	23	21	22
Opskrba elek. ener. i plinom				2	2	3	2	1	1	4	2	0

Tablica 6. Podaci o ozljedama na radu u šumarstvu

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Prosječan broj zaposlenih	11.536	11.532	11.734	11.696	12.166	11.904	12.110	12.599	12.616	11.980	11.138	11.086
Broj ozljeda na radu	494	473	531	595	670	537	548	709	572	488	395	388
Broj ozljeda na 1.000 zaposlenih	43,82	41,52	45,25	50,87	55,07	45,11	45,25	56,27	45,34	40,73	35,46	34,99
Broj smrtnih slučajeva	1	3	-	4	1	2	5	4	5	5	4	0
Broj profesionalnih bolesti	44	41	-	18	26	18	35	9	18	12	25	27

Tablica 7. Podaci o ozljedama na radu u građevinarstvu

Naziv podatka	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Prosječan broj zaposlenih	90.132	81.751	77.552	75.103	69.127	80.388	91.638	97.742	99.989	126.052	135.184	139.812
Broj ozljeda na radu	2.174	2.325	2.529	2.181	2.102	2.291	2.660	2.984	2.607	2.769	2.844	2.898
Broj ozljeda na 1.000 zaposlenih	24	28	32,6	29	30	28,5	29	31,64	26	21,97	21,04	20,73
Broj smrtnih slučajeva	12	15	12	9	16	15	22	20	27	23	21	22
Broj profesionalnih bolesti	19	5	2	8	6	1	5	4	4	-	2	6

Tablica 8. Uzroci ozljeda radnika na radu i nezgoda koje su izazvale promjene na sredstvima rada

Šifra uzroka ozljeda na radu	Naziv uzroka ozljeda na radu	Broj ozlijeđenih radnika na radu
1	2	3
NEPRIMIENJENA OSNOVNA PRAVILA NA RADU		
811	Neispravnost sredstava rada	84
812	Neispravnost, skliskost ili zakrčenost prolaza i površina s kojih se obavlja rad	120
813	Pomanjkanje ili neispravnost zaštitnih ograda i drugih naprava za zaštitu radnika od pada s visine ili u dubinu	87
814	Pomanjkanje ili neispravnost zaštitne naprave na oruđu za rad	34
815	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od slučajnog dodira dijelova pod naponom električne struje	2
816	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od opasnog dodira napona električne struje	2
817	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od atmosferskog pražnjenja	
818	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od statičkog elektriciteta	
819	Pomanjkanje ili neispravnost toplinske izolacije	
820	Neispravnost energetskih instalacija i uređaja za provođenje plinova, para, tekućina, komprimiranog zraka i dr.	1
821	Neispravnost cijevnih vodova za provođenje kiselina, lužina i drugih otrovnih i jetkih tvari	
822	Pomanjkanje zaštite od požara i eksplozije	1
823	Pomanjkanje zaštite od visoke i niske temperature	
824	Pomanjkanje zaštite od toplinskog zračenja	
825	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od energije zračenja	
826	Pomanjkanje zaštite od buke i vibracije	1
827	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od kemijskih faktora radnog okoliša (otrovnih i nadražljivih plinova i para, otrovnih i štetnih dimova, prašine i magle, otrovnih, jetkih i agresivnih tekućina i krutih agensa)	4
828	Pomanjkanje ili neispravnost zaštite od bioloških faktora radnog okoliša (bakterija, virusa, gljivica i parazita)	
829	Pomanjkanje ili neispravnost sigurnosnih instrumenata, aparata i uređaja na sredstvima rada, kao što su: sigurnosni ventili, signalni, zvučni i optički uređaji, automatski elektronski i kompjutorski uređaji za kontrolu i vođenje procesa i sl.	1
830	Pomanjkanje odgovarajućeg osvijetljenja	1
831	Pomanjkanje ili neispravnost ventilacije prostora	
832	Pomanjkanje ili neispravnost naprave za odstranjivanje štetnih plinova, para i prašine	
833	Poremećaji u tehnološkom radnom procesu	41
850	Ostala neprimijenjena osnovna pravila zaštite na radu koja nisu navedena pod oznakama od 811 do 833	65

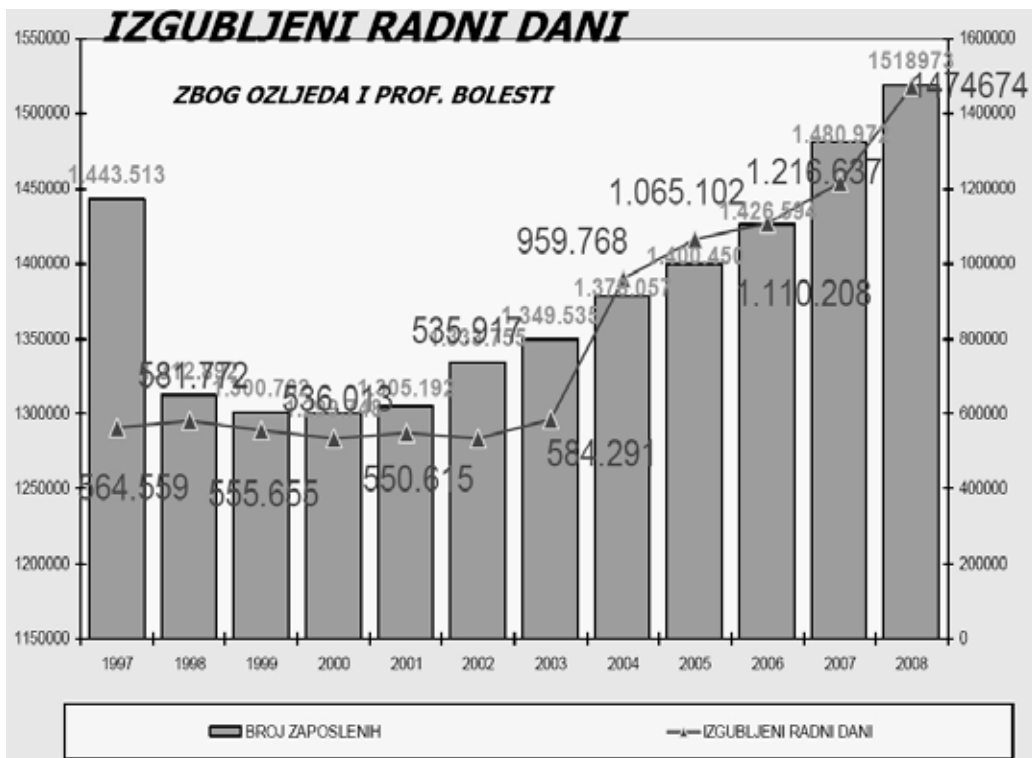
Šifra uzroka ozljeda na radu	Naziv uzroka ozljeda na radu	Broj ozlijeđenih radnika na radu
1	2	3
NEPRIMIJENJENA POSEBNA PRAVILA ZAŠTITE NA RADU		
851	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede radnikove dobi	
852	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede stručne sposobnosti	26
853	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede zdravstvenog, tjelesnog ili psihičkog stanja	13
854	Pomanjkanje posebnog uvjeta glede psihofiziološke i psihičke sposobnosti	3
855	Izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu	693
856	Izvođenje radne operacije bez uporabe odgovarajućeg zaštitnog sredstva ili neispravnog osobnog zaštitnog sredstva	39
857	Zamor radnika zbog teškog ili prekovremenog rada, nedovoljnog odmora i sl.	1
858	Rad bez razrađene radne tehnologije i posebnih uputa za izvođenje složenih poslova i radnih zadataka	56
859	Slaba organizacija rada	65
860	Akutne i kronične bolesti (posljedica poremećaja funkcije organa, pijenje alkohola, fizički nedostaci, grčevi, vrtoglavice i dr.)	25
870	Ostala neprimijenjena posebna pravila zaštite na radu	134
880	Protupravno djelovanje treće osobe	12
891	Viša sila	18
UKUPNO		1.531

Tablica 9. Statistički podaci o broju ozljeda na 1.000 radnika po djelatnostima u Republici Hrvatskoj

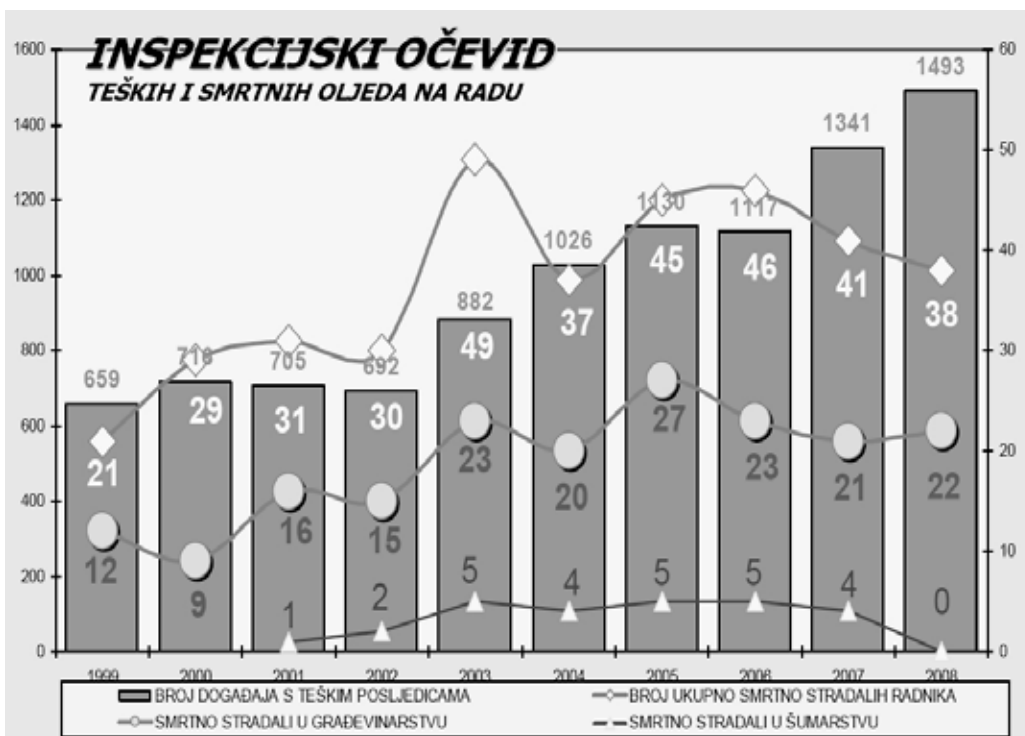
Šifra	DJELATNOST	Razdoblje											
		1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
01	POLJOPRIVREDA, LOV I USLUGE POVEZANE S NJIMA	21,74	23,59	21,82	20,45	21,81	20,88	23,88	24,24	23,22	33,6	25,44	30
02	ŠUMARSTVO, SJEČA DRVA I USLUGE POVEZANE S NJIMA	43,82	41,52	45,25	50,87	55,07	45,11	45,25	56,27	45,33	44,14	35,46	34,99
05	RIBARSTVO, MRJESTILIŠTA, RIBNJACI I USLUGE U RIBARSTVU	5,19	3,92	18,58	12,51	8,16	11,32	11,11	12,23	7,17	6,14	5,19	4,17
10	VAĐENJE UGLJENA I LIGNITA; VAĐENJE TRESETA	2,11	0,84	3,09	12,38	0	0	0	0	0	0	0	0
11	VAĐENJE I USLUŽNE DJELATNOSTI U VEZI NAFTI I ZEMNOG PLINA, OSIM ISTRAŽIVANJA	17,9	10,19	7,89	12,44	5,6	5,52	7,54	5,11	5,24	4,72	5,9	4,64
12	VAĐENJE URANOVIH I TORIJEVIH RUDA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
13	VAĐENJE METALNIH RUDA	0,28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	VAĐENJE OSTALIH RUDA I KAMENA	22,79	21,90	16,34	17,32	23,19	18,47	17,49	35,61	23,58	30,65	30,65	21,39
15	PROIZVODNJA HRANE I PIĆA	25,59	24,89	26,37	23,90	21,13	21,15	20,88	22,07	18,14	22,89	21,85	19,96
16	PROIZVODNJA DUHANSKIH PROIZ.	20,19	25,77	28,69	31,25	32,62	21,11	27	23,25	14,08	30,81	23,69	32,75
17	PROIZVODNJA TEKSTILA	14,63	17,11	14,82	10,01	15,64	12,66	14,83	17,11	14,31	13,85	14,27	18,34
18	PROIZVODNJA ODJEĆE; DORADA I BOJENJE KRZNA	12,78	11,84	11,15	10,62	10,56	17,39	11,21	12,8	11,45	11,67	11,74	9,24
19	ŠTAVLJENJE I OBRADA KOŽE; PROIZ. KOŽNATIH PROIZVODA	11,58	11,30	9,94	6,89	8,17	8,14	10,37	10,15	10,27	16,83	13,56	11,84
20	PRERADA DRVA, PROIZVODNJA PROIZVODA OD DRVA I PLUTA, OSIM NAMJEŠTAJA; PROIZVODNJA PREDMETA OD SLAME I PLETARSKIH PROIZVODA	31,13	34,94	37,36	30,91	37,3	34,38	37,77	39,74	37,19	40,21	44,19	37,29
21	PROIZVODNJA CELULOZE, PAPIRA I PROIZVODA OD PAPIRA	49,12	35,45	38,01	34,75	32,58	32,63	31,81	39,71	32,53	41,91	31,08	25,7
22	IZDAVAČKA I TISKARSKA DJELAT. TE UMNOŽAV. SNIMLJENIH ZAPISA	12,86	9,85	8,85	9,02	7,9	6,86	7,51	7,84	7,05	9,26	8,84	8,72
23	PROIZVODNJA KOKSA, NAFTNIH DERIVATA I NUKLEARNOG GORIVA	68,7	68,31	64,36	61,88	50,87	55,59	48,68	44,89	47,8	50,54	44,34	54,94
24	PROIZ. KEMIKALIJA I KEM. PROIZVODA	21,81	27,16	23,75	21,89	17,77	18,52	16,51	20,1	18,1	20,07	17,82	17,11
25	PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	11,76	16,33	20,94	19,92	20,41	16,42	20,78	18,21	19,99	23,58	21,44	20,22
26	PROIZ. OSTALIH NEMETALNIH MINERALNIH PROIZVODA	33,1	39,52	32,42	37,75	28,6	27,72	26,56	34,6	29,71	31,56	52,32	26,17
27	PROIZVODNJA METALA	83,7	68,15	45,8	39,24	42,33	38,15	31,83	37,95	44,00	55,33	46,87	42,56
28	PROIZ. PROIZVODA OD METALA, OSIM STROJEVA I OPREME	24,05	48,29	34,9	46,52	41,11	38,2	43,53	42,31	34,1	40,11	38,51	32,18

29	PROIZ. STROJEVA I UREĐAJA, D.N.	34,24	31,23	39,51	27,48	33,77	28,52	34,99	36,61	31,7	34,47	32,25	30,27
30	PROIZ. UREDSKIH STR. I RAČUNALA	14,05	9,30	4,69	2,99	0,6	3,3	1,52	8,8	11,70	18,46	24,39	17,43
31	PROIZ. ELEKTR. STR. I APARATA, D.N.	15,65	23,05	25,4	21,17	16,57	19,23	17,72	21,61	18,43	18,04	17,71	15,91
32	PROIZ. RTV I KOMUNIK.APARATA I OPREME	7,13	14,06	17,82	33,16	12,49	10,86	9,09	5,17	5,08	5,16	2,76	6,61
33	PROIZ.MEDICINSKIH, PRECIZNIH I OPTIČKIH INSTRUMENTATA I SATOVA	28,65	15,99	19,61	11,76	7,73	7,44	12,93	11,89	10,28	11,72	10,42	6,91
34	PROIZ. MOTO. VOZILA; PRIKOLICA I POLUPRIKOLICA	42,47	31,96	37,14	19,36	23,7	28,58	32,16	28,42	31,03	30,29	33,38	26,59
35	PROIZ.OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	53,89	42,21	58,44	53,96	65,47	59,05	72,12	67,92	69,13	71,02	69,97	64,72
36	PROIZ.NAMIJEŠTAJA,OSTALA PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA,D.N.	40,53	43,35	33,07	39,45	32,13	31,11	24,69	23,26	20,99	22,02	25,74	23,92
37	RECIKLAŽA	25,93	20,35	24,31	26,91	29,1	28,1	32,8	34,04	30,46	33,16	33,15	22,71
40	OPSKRBA EL.ENERGIJOM,PLINOM, PAROM I TOPLOM VODOM	29,38	28,75	30,28	27,37	25,13	28,82	24,35	26,94	26,78	21,51	21,08	21,05
41	SKUPLJANJE, PROČIŠĆAVANJE I DISTRIBUCIJA VODE	17,28	27,60	22,22	26,06	24,67	21,1	23,72	29,39	27,47	22,56	21,37	20,25
45	GRAĐEVINARSTVO	24,12	28,44	32,61	29,04	30,41	28,59	29,03	31,64	26,07	21,97	21,04	20,73
50	TRGOVINA MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA, ODRŽAVANJE I POPRAVAK MOT. VOZILA I MOTOCIK., TRGOVINA NA MALO MOT.GORIVIMA I MAZIVIMA	9,47	10,15	11,02	10,49	9,43	10,98	7,04	8,17	6,56	8,97	8,85	8,13
51	TRGOVINA NA VELIKO I POSREDOVANJE U TRGOVINI, OSIM TRG.MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	6,54	5,41	5,78	5,53	6,91	6,22	7,22	10,63	10,05	10,37	10,18	13,01
52	TRG.NA MALO,OSIM TRG.MOT.VOZ. I MOTOCIKLIMA; POPRAVAK PRED. ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANST.	9,9	8,27	8,15	8,64	8,89	9,52	11,01	11,86	10,88	11,58	12,16	12,95
55	HOTELI I RESTORANI	9,72	5,92	7,41	8,69	9,18	8,32	9,91	12,33	13,23	11,49	11,3	11,11
60	KOPNENI PRIJEVOZ I CJEVOVODNI TRANSPORT	24,08	24,07	24,67	25,61	22,93	21,46	26,62	23,13	23,26	28,27	15,14	12,95
61	VODENI PRIJEVOZ	15,12	14,98	11,51	14,00	13,43	15,48	12,18	11,28	15,23	22,89	11,6	18,31
62	ZRAČNI PRIJEVOZ	38,4	27,93	17,31	23,32	18,66	13,42	10,46	13,27	17,43	12,1	5,75	13,15
63	PRATEĆE I POMOĆNE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU; DJELATNOSTI PUT. AGENCIJA	11,93	10,69	13,56	13,71	9,31	10,5	11,79	12,16	10,57	7,34	13,2	12,16
64	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	31,6	33,76	33,45	33,3	32,21	32,54	28,7	34,6	32,97	30,15	35,95	33,8
65	FINANC. POSREDOVANJE, OSIM OSIGURANJA I MIROVINSKIH FONDOVA	9,07	9,52	9,35	8,38	7,11	7,11	9,45	9,28	9,89	10,58	9,56	10,23
66	OSIGURANJE I MIR. FOND, OSIM OBVEZNOG OSIGURANJA	8,67	11,92	15,56	13,86	9,32	11,23	9,99	11,42	11,57	12,26	8,6	9,18

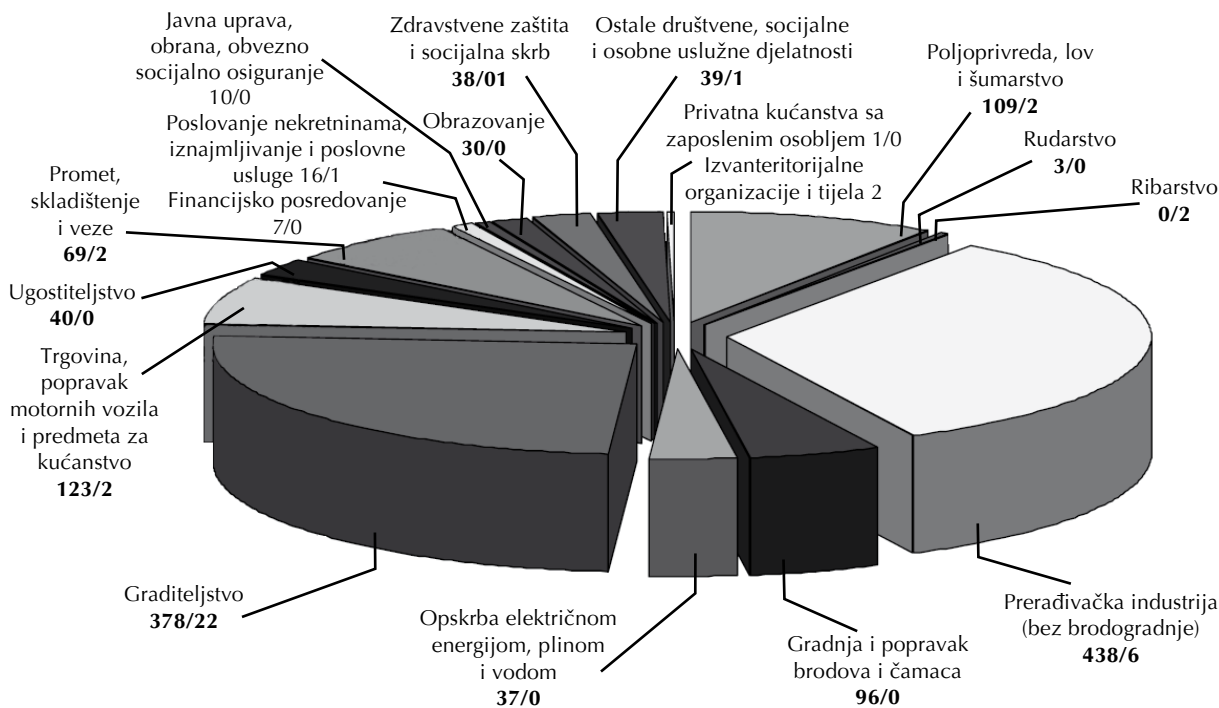
67	POM. DJELATNOSTI U FINANCIJSKOM POSREDOVANJU	1,02	8,24	14,87	12,08	2,14	1,73	0,54	3,55	4,58	5,72	6,08	3,71
70	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	3,64	9,53	13,68	13,24	8,82	9,51	7,25	3,72	16,86	22,01	46,54	61,13
71	IZNAJMLJIVANJE STROJEVA I OPREME, BEZ RUKOVATELJA I PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	4	5,95	5,56	6,92	3,33	3,58	9,27	16,35	9,00	4,96	11,71	14,8
72	RAČUNALNE I SRODNE DJELATN.	1,67	4,95	3,98	3,36	3,74	4,43	2,94	3,47	2,97	3,38	4,15	4,99
73	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	8,88	9,39	10,28	9,17	12,44	5,5	7,49	12,29	10,57	9,7	7,64	10,05
74	OSTALE POSLOVNE DJELATNOSTI	7,6	8,86	8,84	10,25	9,35	8,71	10,33	14,13	12,83	13,39	12,64	13,56
75	JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOC. OSIGURANJE	48,46	19,58	20,52	19,69	19,22	17,6	17,87	18,32	20,38	19,43	18,28	15,66
80	OBRAZOVANJE	5,09	5,13	6,10	5,58	5,68	5,8	7,43	7,76	8,77	8,76	8,17	8,7
85	ZDRAV. ZAŠTITA I SOC. SKRB	14,68	13,54	14,77	13,92	14,62	14,47	17,37	17,7	17,8	19,2	18,7	18,01
90	UKLANJANJE OTP. VODA, ODVOZ SMEĆA, SANITAR. I SL. DJELATNOSTI	48,09	42,22	42,03	34,04	36,51	38,48	40,39	34,18	37,32	26,96	25,27	21,56
91	DJELATN. ČLANSKIH ORG. D.N.	5,08	7,93	11,42	13,65	11,29	7,09	6,51	11,48	10,77	14,55	12,26	10,68
92	REKREACIJSKE, KULTUR. I SPORTSKE DJELATNOSTI	10,61	9,71	12,02	13,39	11,88	10,14	11,75	12,88	12,67	10,68	8,73	11,51
93	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	64,65	37,64	40,38	47,84	67,37	55,38	48,11	21,8	15,73	6,48	5,75	10,06
95	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBAMA	2,12	2,60	2,80	4,40	2,7	2,62	1,32	1,76	2,12	9,68	0,56	1,21
99	IZVANITERITOR. ORGANIZACIJE I TIJELA	1,5	1,25	1,30	1,41	15,21	1,22	0,72	1,22	1,86	1,01	1,22	0,71

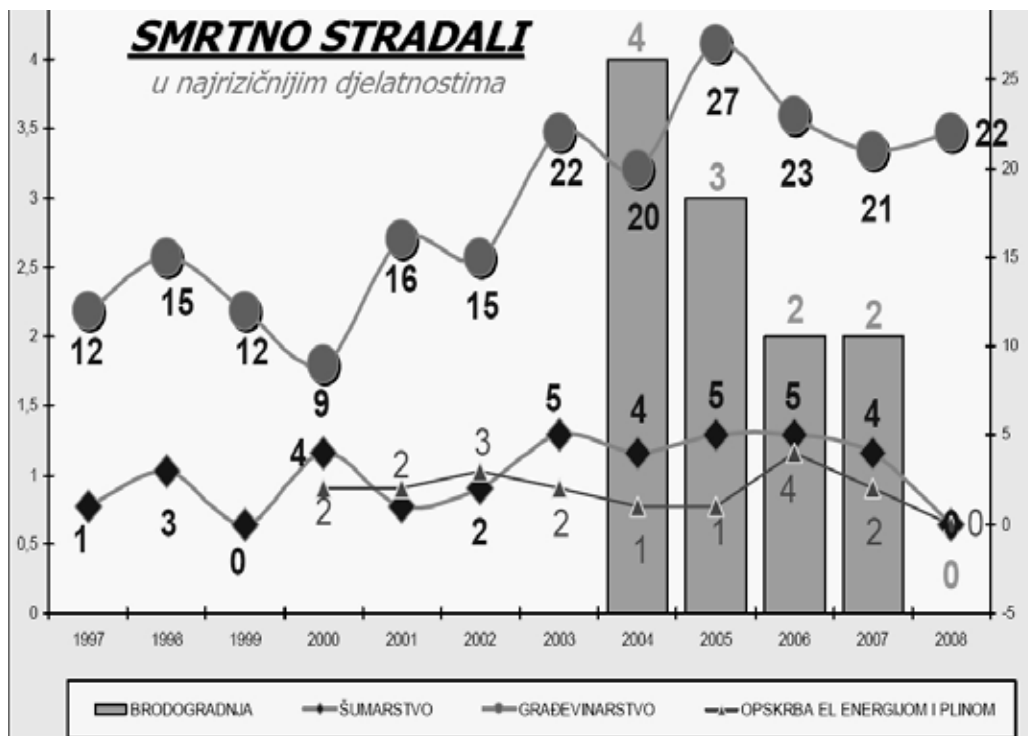
Grafikon 1. Izgubljeni radni dani zbog ozljeda na radu i profesionalnih bolesti od 1997. do 2008. g.

Grafikon 2. Inspekcijski očevid teških i smrtnih ozljeda na radu od 1999. do 2008. g.

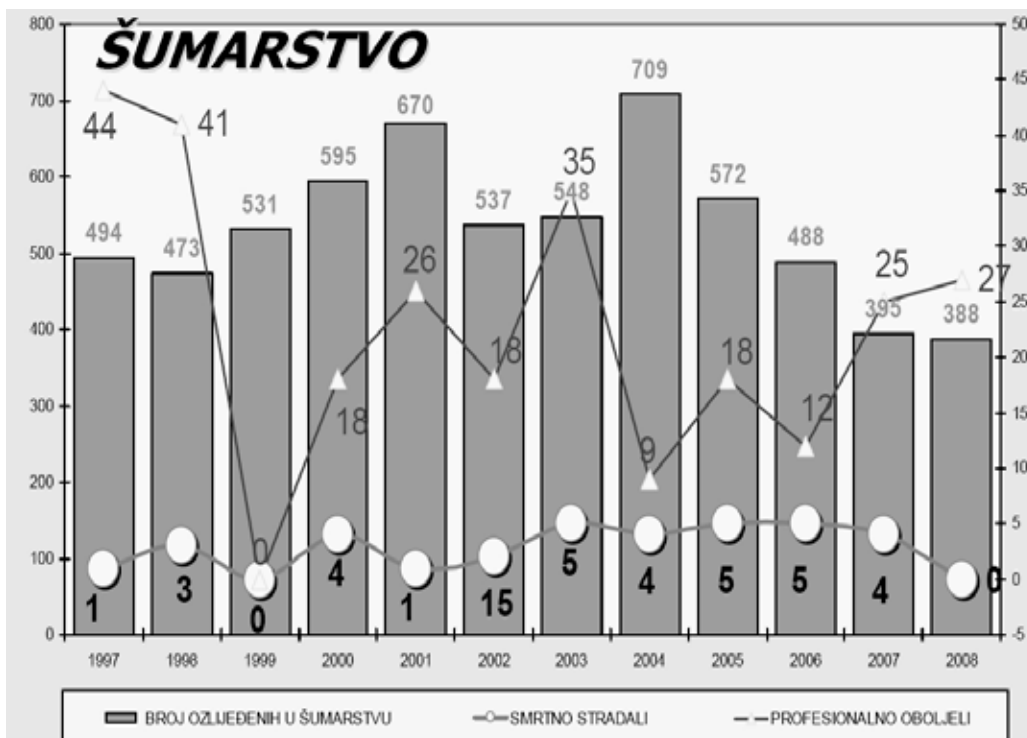

Grafikon 3. Teško ozlijeđeni i poginuli radnici u 2008. godini (1.436/38 radnika)

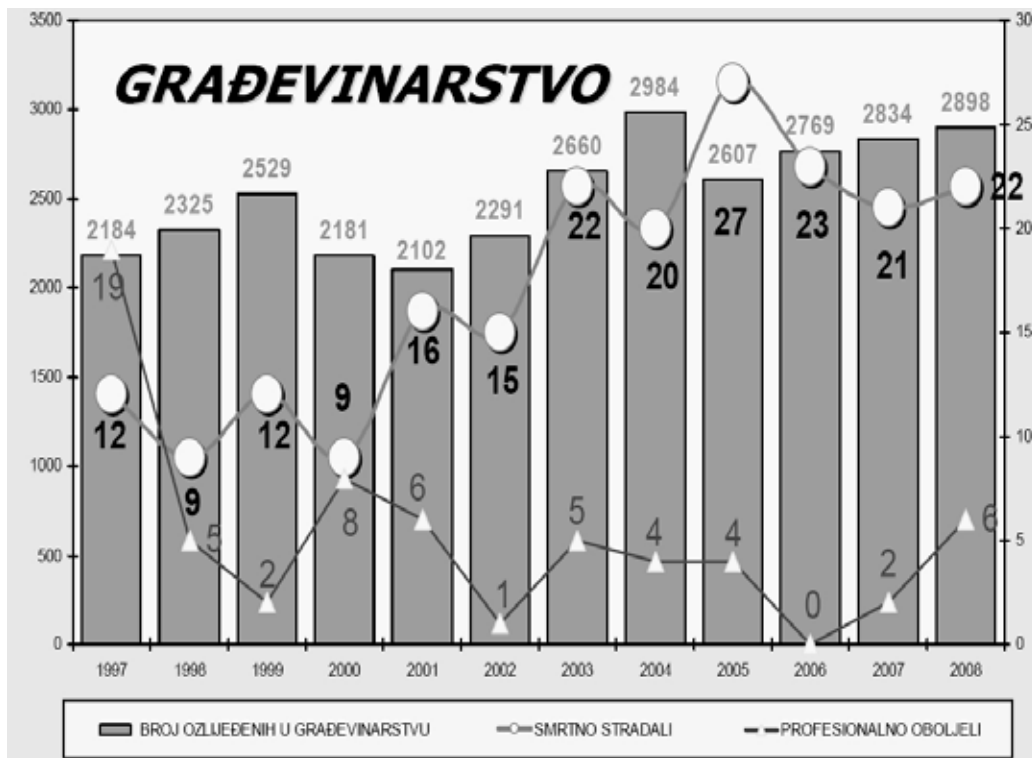

Grafikon 4. Poginuli u najrizičnijim djelatnostima od 1997. do 2008. g.

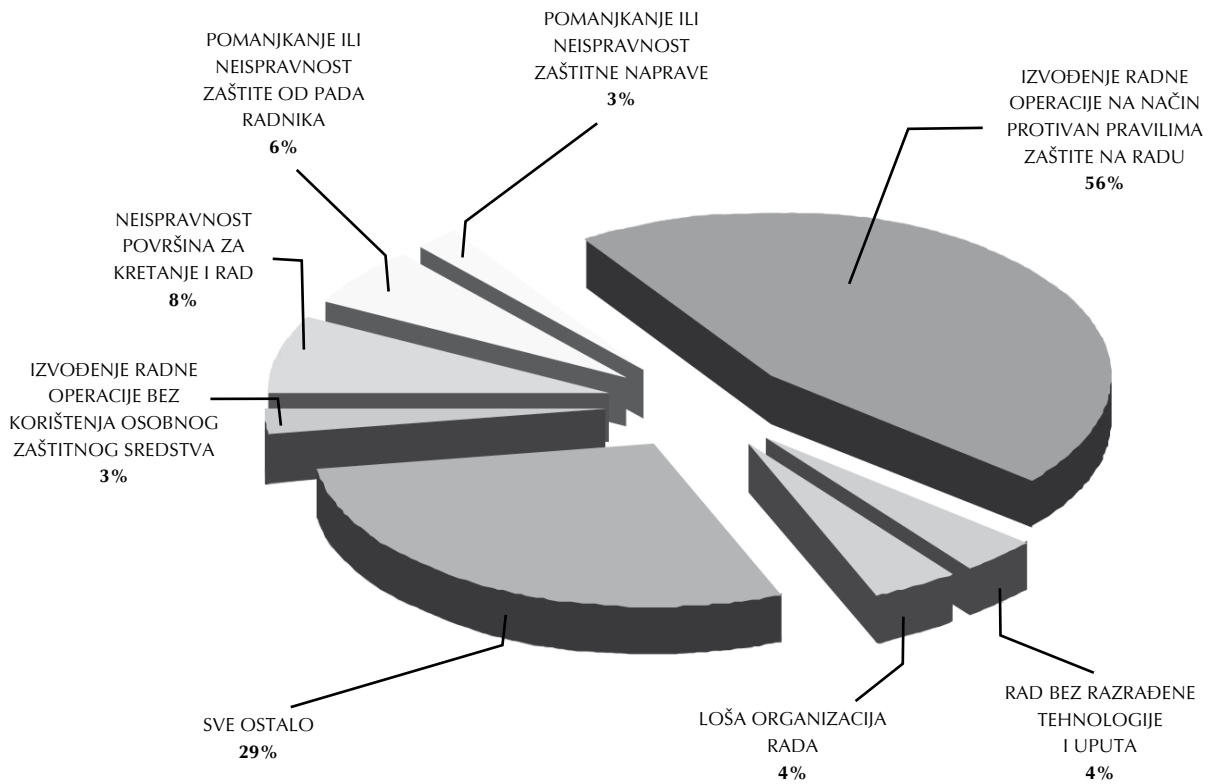

Grafikon 5. Ozlijeđeni, poginuli i profesionalno oboljeli radnici u šumarstvu od 1997. do 2008. g.

Grafikon 6. Ozlijeđeni, poginuli i profesionalno oboljeli radnici u građevinarstvu od 1997. do 2008. g.

Grafikon 7. Uzroci teških ozljeda na radu u 2008. g.